

KOHTUMÄÄRUS

Kohus	Tartu Maakohus
Määruse tegemise aeg ja koht	23. oktoober 2008. a Tartu kohtumajas
Kriminaalasi number	1-08-10618
Täitmiskohtunik	Liivi Loide
Kohtuistungi sekretär	Viivi Kalme
Prokurör	Kristi Keldo
Kaitsja	vandeadvokaat Toomas Alp
Taotlus	Priit Paalbergi tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastamiseks
Süüdimõistetu	PRIIT PAALBERG Asukoht: Tartu Vangla, elukoht vabanemisel: xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx; isikukood 37607030265

RESOLUTSIOON

Jätta Priit Paalberg tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastamata.

Edasikaebamise kord

Käesoleva kohtumääruse peale on õigus esitada Tartu Maakohtule kirjalik määruskaebus 10 päeva jooksul, alates päevast, mil isik sai vaidlustatavast kohtumäärusest teada või pidi teada saama.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

Priit Paalberg on süüdi tunnistatud Harju Maakohtu 15.05.2002.a otsusega (muudetud Tallinna Ringkonnakohtu 12.09.2002.a otsusega) kriminaalajas nr 1-731/01 KrK § 115 lg 2 p 1, 3, § 141 lg 2 p 1, 3, § 140 lg 2 p 2, 3 ja § 124³ lg 1 järgi ja karistuseks on KrK § 40 lg 1 ja § 43 lg 3¹ alusel mõistetud 11 aastat vangistust. Kinnipeetava karistusaeg algas 30.04.2001.a ja lõpeb 29.04.2012.a. Tingimisi enne tähtaega vabanemise võimalus avanes kinnipeetaval

30.08.2008.a. 15.08.2008.a edastas Tartu Vangla Vangistusseaduse § 76 lg 1 alusel kohtule kinnipeetava kohta koostatud materjalid tema tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastamise otsustamiseks. 23.10.2008.a seisuga on Priit Paalbergi kandmata karistusaeg 3 aastat 6 kuud 6 päeva vangistust.

Priit Paalberg on varem kriminaalkorras karistatud 3 korral:

- 1) 28.02.1994.a Tallinna Linnakohtu poolt KrK § 139 lg 2 p 1, 2, 3 - § 15 lg 2, § 197 lg 1, § 139 lg 3 p 1 ja § 139 lg 2 p 1, 2, 3 järgi 3 aastat 6 kuud vabadusekaotust tingimisi 3-aastase katseajaga;
- 2) 17.03.1997.a Harju Maakohtu poolt KrK § 115 lg 2 p 3 järgi 3 aastat 6 kuud .vabadusekaotust;
- 3) 26.01.1999.a Tallinna Linnakohtu poolt KrK § 180 järgi 2 aastat vabadusekaotust.

Kriminaalhooldaja oma ettekandes märgib, et Priit Paalbergil on olemas järgmised tingimused, mis võimaldaksid ennetähtaegsel vabastamisel täita KarS § 76 sätteid: elukoht, võimalus tööle asuda ja toetav võrgustik. Negatiivseks asjaoluks on ükskõikne hoiak sooritatud teo suhtes.

Prokurör leidis, et Priit Paalbergi ei ole võimalik enne tähtaega vabastada. Prokurör märkis, et isikute osas, kes on toime pannud rasked kuriteod, peaks kohus KarS § 76 sätestatud asjaolude kaalumisel arvestama eelkõige kuriteo asjaolusid. Priit Paalbergi poolt toimepandud kuritegu oli jõhker ja raske, mille tagajärjel põhjustati kannatanutele korvamatut moraalne kahju. Arvestada tuleb ka vangla materjalidest nähtuvat, et Priit Paalberg ei ole mõjutatav isik, vaid on ise mõjutaja ja ideede genereerija. Samuti seda, et ta ei ole ilmselt aru saanud oma teost ega teinud järeldusi. Eelneva põhjal leidis prokurör, et Priit Paalberg ei sobi kriminaalhooldusele. Kuriteo asjaoludest lähtuvalt on prokuröri arvates kandmata karsituse aeg liiga pikk ja Priit Paalbergi vabastamisel enne tähtaega saaks riivatud ühiskonna õiglustunne ja kannatanute ootus, kellel on õigus eeldada, et isikud kannavad ära kogu neile mõistetud õiglase karistuse.

Priit Paalberg ise avaldas kohtus, et tal on häbi selle üle, mis kunagi toime on pannud. Kuriteod oli ta toime pannud, kuna ei austanud piisavalt teisi inimesi ja ühiskonna põhireegleid ning põhimõtteid. Need tõekspidamised on tal vangistuse ajal muutunud. Käesolevaks ajaks on ta aru saanud, et reegleid tuleb austada ja neist kinni pidada. Argumendiks, et selliseid asju enam ei juhtu, peab Priit Paalberg armastava naise ja perekonna toetust. Vangistuse ajal on ta töötanud, mistõttu erinevates vangla poolt läbiviidavates programmides ei ole tal olnud võimalust osaleda.

Kaitsja leidis samuti, et Priit Paalberg tuleks vabastada tingimisi enne tähtaega. Kinnipeetaval on olemas kõik eeldused, et teda vabastada. Priit Paalberg on vangistuse ajal omandanud eriala ja töötanud kogu aeg. Teda on lubatud tööle väljapoole vangla territooriumi. Ta on aru saanud, et ühiskonna liikmeks saamiseks on vaja õppida tööd tegema, mida on ka teinud. Kaitsja leiab, et töötamine ja perekonna tugi välistavad edaspidi kuritegude toimepanemise tema poolt. Kaitsja taotlusel küsitleti kinnipeetava abikaasat ja õde, kes kinnitasid, et tagavad igakülgse toetuse ja on veendunud, et sellised kuriteod enam ei kordu. Priit Paalberg on kandnud juba üle 7 aasta vangistust, mis peaks olema piisav. Tuues põhjenduseks mittevabastamisel jälle kuriteo asjaolusid, on see justkui teistkordne karistamine ühe teo eest.

KarS § 76 lg 2 p 2 kohaselt võib kohus esimese astme kuriteo toimepanemises süüdimõistetud isiku katseajaga tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastada, kui süüdimõistetu on tegelikult ära kandnud vähemalt kaks kolmandikku mõistetud karistusajast. Priit Paalberg on temale mõistetud karistusajast ära kandnud üle kahe kolmandiku. Seega on olemas formaalne alus tema vangistusest ennetähtaegseks vabastamiseks. KarS § 76 lg 3 järgi

katseajaga tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastamise otsustamisel arvestab kohus kuriteo toimepanemise asjaolusid, süüdimõistetu isikut, varasemat elukäiku ning käitumist karistuse kandmise ajal, samuti tema elutingimusi ja neid tagajärgi, mida võib süüdimõistetule kaasa tuua tingimisi enne tähtaega karistusest vabastamine.

Kohus nõustub, et on tunnustust vääriv, et Priit Paalberg on vangistuse ajal ennast täiendanud ja töötanud ning loodetavasti ümber hinnanud oma varasema käitumise ja teinud vajalikud järeldused. Samuti on positiivne, et tal on väga tugev lähedaste toetus, lisaks kindel elukoht ja võimalus koheselt ka vabaduses tööle asuda. Samas ei saa kohus lähtuda otsustuse tegemisel vaid kinnipeetava positiivsetest muutustest, vaid arvestada tuleb ka teisi KarS § 76 lg 3 sätestatud asjaolusid, s.h kuriteo toimepanemise asjaolusid, süüdimõistetu isikut ja tema varasemat elukäiku. Priit Paalberg on süüdi mõistetud koos vennaga kahelt alaealiselt tütarlapselt ebaseaduslikult vabaduse võtmises. Vabaduse võtmisel kasutati gaasipüstolit, üks neidudest paigutati pagasiruumi ja tema käed seoti kinni teibiga. Kannatanud toimetati talusse, kus nad seoti lapsevoodi võre külge ja ühendati kätest ja kaeltest. Tütarlapsi hoiti kinni mitu päeva ning Priit Paalberg vägistab ühte kannatanutest selle aja kestel viiel korral. Lisaks on Priit Paalberg süüdi tunnistatud ka röövimise toimepanemises. Priit Paalbergi poolt toimepandud kuriteod on oma tehjoludelt eriti rasked ja jõhkrad. Eelkirjeldatud rasked kuriteod pani ta toime vaid mõne kuu möödumisel peale eelmise vangistuse kandmiselt vabanemist. Kannatanuteks olid alaealised, kellele põhjustati eelkirjeldatud kuritegudega korvamatu moraalne kahju. Ka Priit Paalbergi varasemat elukäiku iseloomustavad korduvalt toimepandud hulgalised kuriteod, sealhulgas ka vägistamine. Isik, kes on toime pannud sellise raskusastmega kuriteod, peab arvestama ka võimalusega, et tal tuleb ära kanda kogu temale mõistetud karistus. Kõige eelneva põhjal leiab kohus, et Priit Paalbergi ennetähtaegseks vabastamiseks puudub alus.

Määruse tegemisel juhendus kohus KrMS § 426 lg-st 1, § 432 lg-st 3.

Kohtunik